

TALIJANSKI KASACIONI SUD

Presuda od 16.XI 1967.

Sohtorik c/ Società
Rimorchiatori Napoletani

Spasavanje i pružanje pomoći na moru - Nagrada za spasavanje pripada brodu koji stoji uz brod u opasnosti samo ako je to stajanje pridonijelo uspjehu - Tegljač ima pravo na nagradu za spasavanje samo ako je pružio usluge koje prelaze usluge tegljenja

Tužitelj, tegljačko poduzeće, tražilo je nagradu za spasavanje od tuženog turskog broдача obrazlažući to time da je tegljač tužitelja "Città di Napoli" došao na mjesto na kojemu se tuženikov brod "Semih" nalazio u nevolji, da ga je pratio do ulaska u luku Napulj, i da ga je tamo uzeo u tegalj. Tuženi se opirao tužbenom zahtjevu stojeći na stajalištu da u času stizanja tegljača na mjesto gdje se nalazio "Semih" nije više bilo opasnosti, jer je posada popravila strojeve, a da je od ulaska u luku tegljač vršio samo obične tegljačke usluge koje ne daju pravo na nagradu za spasavanje.

Apelacioni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu, pa je zbog revizije tuženoga broдача Kasacioni sud preinačio drugostepenu presudu i odbio tužbeni zahtjev iz slijedećih bitnih razloga:

Pravo na nagradu može nastati samo onda ako je spasavanje postiglo barem djelomični uspjeh. Takav uspjeh može se postići i nematerijalnim aktima pomoći, pa tako i prisutnošću na licu mjesta. Međutim i u takvom slučaju potrebno je da iz okolnosti konkretnog slučaja slijedi da je ta prisutnost pružila takvu pomoć koja je pridonijela očuvanje spasavanog broда. U ovom sporu to nije dokazano, pa prema tome tužitelj s toga naslova nema prava na nagradu za spasavanje.

Pozivanje na to da bi mu ta nagrada pripadala s razloga jer da je na ulasku u napuljsku luku brod bio u opasnosti, i da je odande otegljen u luku tužiteljevim tegljačem, neosnovano je, jer čl.106. Zak. o plovidbi određuje (u skladu s čl.IV Konvencije o spasavanju i pružanju pomoći od 1910) da nagrada za spasavanje pripada tegljaču samo ako njegova usluga prelazi normalnu uslugu tegljača, a takve izvanredne usluge u ovom slučaju nije bilo. Prema tome nema nijednog naslova s kojega bi se mogla priznati tužitelju nagrada za spasavanje.

(Dir.Mar.1968, str.95)

E.P.

Bilješka.- Ovu presudu je u Dir.Mar. popratio kritičkom bilješkom G. Berlingieri. On smatra da prema obrazloženju presude izgleda da nije bilo ugovora na temelju kojega bi tegljač bio stajao kraj broda "Semih", ali da je brod vjerojatno propustio protestirati protiv boravka broda uz nje ga da bi ipak u potrebi mogao lakše imati njegovu pomoć. Medjutim on drži da Kasacioni sud pogrešno primjenjuje na konkretni slučaj čl.106. Zak. o plovidbi, jer taj član ima pred očima opasnost i spasavanje do kojih dodje za vrijeme trajanja odnosa iz ugovora o tegljenju, upravo kao i Konvencija, a u konkretnom slučaju tužitelj tvrdi da je do tegljenja došlo kad je brod već bio u opasnosti. No ta opasnost bila je ona koja kraj lošeg vremena uvijek postoji za svaki brod prilikom ulaska u luku, pa se tada i upotrebljavaju tegljači; no te usluge nisu spasavanje nego tegljenje. Naprotiv, drži Berlingieri, mogla se priznati tegljaču neka nagrada stoga što je pilot na ulasku u luku davao s tegljača navigacione upute brodu, jer pilotu nije zbog nevremena bilo moguće doći na brod. Naime pojam spasavanja, napose američke presude, uzimaju jako široko, pa i takve slučajeve kao što je davanje uputa s nekog broda obuhvaćaju pod pojam spasavanja, pa bi se i u ovom slučaju bilo moglo tako postupiti.

U našem pravu je pitanje kojim se bavi čl.106. Zak. o plovidbi riješeno u čl.113. ZOUIPB, pa je prema njegovom tekstu još i jasnije ono što kaže Berlingieri, naime da se u tom propisu radi o potrebi spasavanja koja se pojavljuje tokom izvršenja ugovora o tegljenju. Činjenica je da se svaki brod koji po lošem vremenu ulazi u luku nalazi u opasnosti i da kod toga treba pomoć tegljača, ali to što se radi o rutinskoj operaciji i serijskoj opasnosti utječe konkretno na to da se sporovi o tome da li se radi o spasavanju jedva u praksi pojavljuju. Dosljedno tome je kasaciona rješidba meritorno u skladu i s takvim shvaćanjem, iako joj obrazloženje apstrahira od konkretne pravne situacije, naime da se upravo radilo o ugovoru o tegljenju zaključenom za obavljanje one radnje radi koje se traži nagrada za spasavanje, a koja radnja nije spasavanje s obzirom na okolnosti u kojima se takve radnje svakodnevno nužno odvijaju, kao što je to bilo i u ovom slučaju.

E.P.